

La mirada des de Barcelona

PER **JOSEP GARRIGA**

@jgarrigaar

POLÈMIQUES VARIANTS AVANTATGES I INCONVENIENTS

Periodista

Natural de Gandesa, **Josep Garriga** va començar com a periodista al 'Diari de Tarragona'. Després de gairebé dues dècades a 'El País', ara treballa en el departament de comunicació d'AGBAR.

El dilema. La construcció d'una variant, competència de la Generalitat i del Govern central, és, a més de primordial, àmpliament reivindicada per la majoria de ciutadans. Però, alhora, mortifica bona part del comerç

La meua mare prové d'Artesa de Segre, un poble de la Noguera, on va viure gran part de la seva infantesa i adolescència. Durant la postguerra, Artesa va reeixir econòmicament gràcies, en part, a la seva estratègica posició geogràfica, ja que és pas obligat per anar cap a Andorra. El conegut 'estraperlo' –comerç il·legal de mercaderies– hi va arrelar un cop acabada la Guerra Civil. Sucre, farina, llegums, etcètera, o bé es venien d'amagatotis o, en cas contrari, eren requisats per les forces d'ordre si qui en traficava patia un cop de mala sort.

A la sortida del poble, de camí cap a Andorra, hi ha via unes quantes fleques, famoses per les seves coques en recapte farcides de tota mena de viandes: sardines, llonganisses, pebrots, tonyina... Només veure-les a l'aparador, a un li feia venir saliva i no podia més que entrar a comprar-ne més que menys. Aquests establiments eren un tret distintiu del poble, travessat per la concorreguda C-14, que no només li donava vida sinó també riquesa a bars, restaurants i botigues.

Però al juliol del 2011, es va obrir la variant de la C-14. Desconec si la seva inauguració va tenir una relació directa amb el declivi d'Artesa, però les negatives conseqüències van ser simultànies en el temps. Artesa ja no és la mateixa. A més de patir l'estesa crisi econòmica, la variant li ha extirpat la seva vitalitat. Sincerament, no és l'Artesa d'antany ni la que va conèixer la meua mare.

Al bell mig de Gandesa, el meu poble, hi ha la Farola, un encreuament de camins essencial per a les comunicacions entre

Catalunya, Aragó i València. La Batalla de l'Ebre dona fe de la importància d'aquest nus de comunicacions, ja que hi conflueixen fins a tres carreteres, una d'elles la N-420 –cap a Saragossa i Alcanyís– i l'altra la C-43 que enllaça cap a Benifallet i l'Eix de l'Ebre.

Durant cinc anys consecutius, aquesta rotonda ha estat qualificada pel RACC com la travessia urbana més perillosa de tot Catalunya, ja que suspèn en tots els factors analitzats com ara les vo-

molèsties de soroll i contaminació. Un encreuament de camins agreujat per l'estretesa d'alguns trams pel mig del poble.

Per tant, la construcció d'una variant, competència de la Generalitat i del Govern central, és a més de primordial, àmpliament reivindicada per la majoria de ciutadans. Però alhora, mortifica a bona part del comerç i restauració del poble que pot veure –com va passar a Artesa de Segre– com la majoria d'automobilistes passen de llarg i ni s'aturen a les fleques, als bars, als restaurants a menjar o a la Cooperativa a comprar vi. El malestar és creïble i, de cap de les maneres, la inquietud ni es pot obviar ni passar desapercebuda per les autoritats.

D'aquí que caldrà trobar una solució imaginativa que faci compatible ambdues reivindicacions: la reducció del tràfic pesant pel mig de Gandesa –fet que sincerament agraïrem– però evitant alhora que l'economia del poble en surti perjudicada. I aquest desenllaç l'han de consensuar els nostres polítics juntament amb els tècnics corresponents. Una resposta que caldrà, si així ho consideren, posar en consideració de la ciutadania, a risc fins i tot de sortir-ne escaldats.

Postdata:

El mes de març passat, l'Ajuntament de Gandesa va aprovar una moció d'ERC per canviar el nom de la plaça d'Espanya i rebatejar-la com a plaça de l'Ajuntament, amb l'argument indiscutible que tothom al poble la coneix per aquesta denominació. Però si aquesta fou la veritable i única raó, per què no canviar també la plaça de les Corts de Gandesa, si tothom la coneix com a plaça dels Aboradors (Abeuradors)?

Gandesa es debat entre la urgència de la construcció d'una variant i les possibles conseqüències per a l'economia del poble

La Farola és la travessia urbana més perillosa de Catalunya. Diàriament hi passen uns 600 vehicles pesants, cosa que la fa procliu a accidents

res de dimensions reduïdes, la mala disposició i escassa il·luminació dels passos de vianants, la manca de semàfors o els elements moderadors de la velocitat... El RACC calcula que diàriament hi passen uns 600 vehicles pesants, el que la fa procliu a accidents, a més de les habituals